

EKSAMENSOPPGAVE

JUS4121 – rettsøkonomi vår 2023

Dato: 28. april 2023

Tid: 09:00, 4 timer

Hvert delspørsmål har eget svarfelt med egen oppgavekode for de digitale håndtegnene. Husk å skrive inn riktig oppgavekode på skissearkene.

Det er to oppgaver som hver teller 50%.

Oppgave 1

Hyttebygging i fjellet medfører som regel tap av uberørt natur. På den annen side gir det inntekter til lokale firmaer og betyr arbeidsplasser i utkantkommuner.

- a. Ta utgangspunkt i en økonomisk modell for fullkommen konkurranse og illustrer grafisk likevekten i fjellhyttemarkedet ved hjelp av etterspørsel- og tilbudsfunksjonen for nye hytter i fjellet. Drøft kort i hvilken grad den enkelte hytteutbygger/hyttেকjøper har incentiv til å ta hensyn til tap av uberørt natur som følge av sin aktivitet.
- b. Grønn skattekommissjon (2015) foreslo innføring av en naturavgift for å fremme bevaringen av uberørt natur. Drøft kort hvordan naturavgiften bør utformes. Drøft også hvordan størrelsen på naturavgiften bør fastsettes.
- c. Illustrer grafisk hvordan en naturavgift vil påvirke aktørenes tilpasning i fjellhyttemarkedet. Vis videre effekten av en dobling av naturavgiften i diagrammet.
- d. Kommunesektorens organisasjon (KS) hevder med bakgrunn i de såkalte Coase-teoremene at en naturavgift er unødvendig, og at utkantkommunene selv kan sørge for et riktig nivå på bevaringen av uberørt natur gjennom Plan- og bygningsloven. Hva sier Coase-teoremene? Hvilke motargumenter kan rettes mot synet til KS?
- e. Istedenfor å ilegge en naturskatt vurderer Stortinget å pålegge kommunene at det før enhver ny regulering for hytteutbygging skal gjennomføres en såkalt nytte-kostnadsanalyse av tiltaket. Forklar kort med ord hva en nytte-kostnadsanalyse er.
- f. I nytte-kostnadsanalysene skal det benyttes priser for nedbygging av uberørt natur fastsatt av Finansdepartementet. Anta at kommunene ikke tillater noen utbygninger med negativ nytte-kostnads differanse. Vil reguleringen med lovpålagt nytte-kostnadsanalyse gi samme utfall som en faktisk ilagt naturavgift? Begrunn svaret.

- g. Anta at naturavgiften er en inntekt til staten. Hvilket system vil hyttekommunene foretrekke?
Begrunn svaret.

Oppgave 2

EU planlegger å innlemme transportsektoren i det europeiske kvotemarkedet for klimagassutslipp. Det vil bety at den enkelte forhandler av fossile drivstoff vil måtte kjøpe utslippskvoter tilsvarende det forventede utslippet fra salget av bensin, diesel, parafin mm.

- Forklar med ord hva som menes med *marginale rensekostnader* og *marginale skadekostnader*.
- Vis den samfunnsøkonomisk effektive kvotemengden i en modell hvor du har utslipp på X-aksen og kvotepris på Y-aksen.
- Illustrer i en modell for et marked for drivstoff hva konsekvensen blir av at forhandlerne pålegges å kjøpe kvoter tilsvarende utslippet fra det solgte drivstoffet.
- Forhandlerne hevder at de vil gå konkurs som følge av kvoteplikten og forlanger å få utdelt gratiskvoter. Drøft i hvilken grad konkurranseloven er troverdig.
- Drøft videre hvorvidt utdeling av gratiskvoter vil ødelegge incentivene til å redusere utslippene fra bruk av fossilt drivstoff.
- Hver enhet fossilt drivstoff gir en kvotekjøpskostnad på 0,2. I en situasjon uten gratiskvoter vurderer en forhandler som faktisk har solgt 500 enheter fossilt drivstoff å jukse og kun rapportere 400 enheter. Hvor mye vil han spare?
- Ved bokettersyn kan jukset oppdages, men forhandleren vurderer sannsynligheten for bokettersyn så lav at jukset kan lønne seg. Boten er satt til fem ganger innsparingen på jukset. Hvor lav tror forhandleren at sannsynlighetene for å oppdages er?
- Hva kan myndighetene gjøre for å forhindre juks?

Oslo, vår 2023

Christoffer Conrad Eriksen
Faglig eksamensleder